

LAW & NEWS

1

בשלב מסוים, בשנת 2001, הנישום קיבל הצעת עבודה מגורם בסינגפור, ועל כן החליט לעבור להתגורר במדינה זו. הנישום הועסק על ידי הגורם בסינגפור למשך מספר שנים, ולאחר מכן הועסק על ידי חברות סינגפוריות אחרות, ואף הקים חברה סינגפורית בעלתו. יחד עם זאת, אשתו ובנותיו (הבגירות), החליטו שלא לעבור עם הנישום לסינגפור, אלא להמשיך להתגורר ולעבוד בישראל.

בית המשפט המחוזי, מפי השופט מגן אלטוביה, קבע כי "אכן מקום המגורים של התא המשפחתי מהווה אינדיקציה בעלת משקל בשאלה היכן מרכז חייו של נישום ואין זה שכיח שבני זוג מחליטים להתנהל תוך הפרדה של מקום המגורים. אולם אין לשלול התנהלות כזו, אם וככל שיוכח שבשנים 2002-2005, התגורר המערער דרך קבע בסינגפור ומירב הזיקות מצביעות כי מרכז חייו היה בסינגפור." השופט אלטוביה סקר אם כן את הראיות שהוצגו בפני בית המשפט, ומצא כי מרבית האינטרסים המהותיים של הנישום היו בסינגפור, ולא בישראל: בין היתר, בית המשפט העניק חשיבות לעבודה שמקום העבודה של הנישום היה בסינגפור, מרבית האינטרסים החברתיים שלו היו בסינגפור (לרבות פעילות בארגונים חברתיים ובקהילה היהודית), האינטרסים הכלכליים הפעילים שלו (חשבון בנק, ביטוחים רפואיים, בעלות בתאגיד מקומי) - מצויים בסינגפור. כמו כן, במסגרת פסק הדין הודגש כי הזיקות שאינן תלויות במערער בלבד (כמו הבעלות המשותפת עם אשתו על דירה וכלי רכב, או חשבון בנק משותף) - אינן יכולות להיות בעלות משקל מכריע בשאלת התשובות. לאור כל אלו, נפסק כי על אף העובדה שאשתו ובנותיו של הנישום נותרו להתגורר בישראל, אין לראות בנישום כ"תושב ישראלי" לצרכי מס, ובהתאם אין הוא חייב במס בישראל על הכנסותיו.

כאמור, לפסיקת בית המשפט בעניין מיכאל ספיר יש השלכות מהותיות על ישראלים שעברו להתגורר במדינות זרות, ובמיוחד כאשר בני המשפחה הקרובים נותרו להתגורר בישראל. משמעות פסק הדין הינה כי במקרים כאמור, אין מקום לסיווג "אוטומאטי" של הנישום כ"תושב ישראלי", אלא יש לבחון בצורה מעמיקה ויסודית היכן מצויות מירב הזיקות המהותיות של הנישום. ככל שמרבית הזיקות והאינטרסים המהותיים, קושרים את הנישום למדינה זרה - הרי שאותו נישום ייחשב כ"תושב חוץ" ולא יהא חייב במס הכנסה בישראל על הכנסותיו.

פסיקה תקדימית: מיהו "תושב-ישראלי" לצרכי מס

עו"ד (רו"ח) נועה לב גולדשטיין;
עו"ד אדם קדש

פסק דין תקדימי שניתן לאחרונה על ידי בית המשפט המחוזי בתל-אביב, בהליך שנוהל על ידי מחלקת המיסים של משרדנו, עשוי ליצור מהפכה של ממש בכל הנוגע לאופן המיסוי של ישראלים העוברים להתגורר בחו"ל, וביחס לאפשרות של רשות המסים בישראל לחייב במס את אותם נישומים.

כידוע, בשנת 2003 בוצעה רפורמה מקיפה בשיטת המיסוי בישראל, כך שחלף חיוב במס על בסיס "טריטוריאלי", כיום נהוגה בישראל שיטת המיסוי "הפרסונאלית".

בהתאם להוראות פקודת מס הכנסה, המבחן המכריע לצורך קביעת מקום התשובות של יחיד, יהא על סמך מקום "מרכז החיים" שלו. כלל זה, אשר אומץ גם בפסיקה ותיקה שעסקה בשאלת מקום תושבותו של יחיד לצרכי מס, מורה כי מדינת התשובות, תהא המדינה בה נמצאים מרבית האינטרסים החיוניים של אותו יחיד.

בבואם לקבוע האם הנישום הוא תושב ישראל או לאו, פקידי השומה אמנם נהגו ליישם במהלך השנים את "מבחן מרכז החיים". יחד עם זאת, פקידי השומה נהגו לפעול על בסיס כלל אצבע (לא כתוב), לפיו כאשר משפחתו של היחיד נותרה להתגורר בישראל, ולא עברה עמו לחו"ל, אזי היחיד עצמו ייחשב גם הוא כתושב ישראל לצרכי מס.

המחלוקת המרכזית בפסק הדין עסקה בשאלה האם הנישום היה "תושב ישראלי", ובהתאם האם חייב הוא במס בישראל על הכנסותיו שנצמחו לו בסינגפור.

פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל-אביב בעניין מיכאל ספיר (עמ"ה 1072/07 מיכאל ספיר נ' פקיד שומה כפר-סבא), פסל הלכה למעשה את הגישה הנ"ל של רשות המסים, וקבע כי על רשות המסים מוטלת חובה לבצע בחינה מהותית של כל הזיקות והאינטרסים של הנישום, וכי אין להסתפק בבחינת מקום המגורים של בני משפחתו של הנישום. בהתאם, נקבע כי יחיד יכול להיחשב כ"תושב חוץ" לצרכי מס, וזאת גם במידה ומשפחתו הקרובה (בן/בת הזוג, ילדיו) נותרה להתגורר בישראל. פסק הדין עסק בנישום אשר התגורר מרבית חייו בישראל, ואף שירת שירות קבע בצה"ל.

טלי איתן
רפאל ליבא
ירון מהולל
איתן שמואלי
אביגדור דורות
ניר ויסברגר
סאלי גיליס
נעם וייס
עופר כהן-צדק
אהוד קרונפלד
קרן רייכבך-סגל
שירלי גל
נטע שקד-שטדלר
גיא הדר
נועה לב גולדשטיין
יוחאי שלף
דייב זיתון
יואל וידל
אסתר ליבא
אלין וקסלמן
מרב כהן-אורבך
רועי גוטמן
מיטל ואקנין
אליס אברמוביץ
נטלי דוידאי הדר
אלון רום
זיו קינן
אלכס פינקל
דוד שינברג
אברהם מורל
דפנה יניב
עופרי סבירסקי
סיון פרל
אייל בן זקן
גרגורי אירגו
ליטל נוף סבג
אדם קדש
גיא אידו
רונית אפשטיין
אמיר ארד
איילון ברכפלד
חגי בן-ארזה
ליאור אתגר
אתי שי
עדי חיה רבן
מעין אינוור
אריאל פריש

הידי מ. ברון
ג' צ'רסון
ענת שינקין
ולדימיר שרמן
דורון שנער
נאוה אילן

LAW & NEWS

תחומי התמחות

משפט מסחרי

הסכמים מסחריים

חברות, שותפויות

מיזוגים, רכישות וארגון מחדש

מכרזים

שוק הון

תשקיפים

הנפקות פרטיות

הצעות רכש

גיוסי הון באג"ח

דיווח במגנ"א

סחר בינלאומי

דיני יבוא ויצוא

הסכמי סחר של ישראל

כללי מקור

אכיפת זכויות קנין רוחני

מיסוי ישיר

מס הכנסה ומס חברות

מיסוי בינלאומי

מיסוי מקרקעין

נאמנויות

ייצוג בבתי משפט

מיסוי עקיף ויבוא

מכס

מס קנייה

היטלי היצף

אמצעי הגנה

מע"מ

ייצוג בבתי משפט

מקרקעין

עסקאות נדל"ן מסחרי

עסקאות קומביניציה

עסקאות נדל"ן למגורים

התחדשות עירונית

קרקעות

בימת אורחים:

השפעת חקיקה אמריקאית האוסרת שוחד על חברות ישראליות

**Jonathan M. Minnen, Esq; David
C. Newman, Esq.
Smith, Gambrell & Russell, LLP**

Many Israeli companies seek to engage in business transactions overseas. This can be directly, or through subsidiaries, affiliated companies, joint ventures, third party consultants, or outside sales agents. If virtually any aspect of the Israeli company, including its employees and agents, or its business transactions touches the United States, even something like a dormant Delaware shell corporation, a simple meeting in New York, or perhaps even funds clearing through New York, the Israeli company and its management can find itself subject to the United States Foreign Corrupt Practices Act (FCPA). The FCPA is not new, but in recent years it has become the focus of extremely aggressive enforcement by the United States Department of Justice (DOJ). If a public company is involved, the FCPA is also enforced by the United States Securities and Exchange Commission (SEC).

In general, the FCPA prohibits offering to pay, paying, promising to pay, or authorizing the payment of money or anything of value to a foreign official in order to influence any act or decision of the foreign official in his or her official capacity or to secure any other improper advantage in order to obtain or retain business. This is enforced extremely broadly. No actual payment is required-offers and attempts to bribe are sufficient. Anything of value counts and can include not only cash, but gifts, charitable contributions, travel and entertainment or anything else of value if made with corrupt intent; which essentially means, trying to influence.

A state-owned or state-controlled enterprise can also be far broader than may appear on the surface. In some countries, China being a prime example, many companies that appear purely private when looking at the immediate ownership list are in fact remotely owned by the government or government officials through an upstream chain of ownership. Management executives who are rotating between official government positions and company positions are another source of concern. A company where 99% of the common stock is owned by private individuals and 1% is owned by a governmental authority, may well be a state-controlled enterprise if that 1% is a form of preferred stock where the actual voting control and liquidation rights are in the 1%.

Knowing with whom you are dealing is a critical aspect of avoiding legal violations.

There are already cases reported where the DOJ has effected arrests outside of the United States and extradited people to the U.S. and held them in jail for years, even when the matter had virtually no connection with the United States. Crippling investigation costs and fines (frequently reaching to tens and hundreds of millions of US dollars) have been levied against companies, especially those who had no meaningful FCPA compliance and training program in place and functioning properly. And, while this article focuses on the FCPA, other countries have their own anti-corruption laws too. And, for those companies who believe they will not come to the attention of the DOJ, the FCPA has a lucrative whistleblower program in place.

Because of the likely devastating effect of an FCPA violation, the most cost-effective and prudent course of action is to have an appropriately robust compliance and training program in place.

In fact, DOJ has declined to prosecute a number of companies, even when bribes were actually paid, in large measure because they had robust compliance policies, procedures, and training programs that were conscientiously implemented from top to bottom in those organizations.

LAW & NEWS

כל ממצאי יכול היה לנצל את השנה לברר אם ישנה התעניינות בהמצאה שלו, או אם הוא משיג מימון, לפני שהחליט להוציא כסף על הגשת ההמצאה לרישום כפטנט בארה"ב. זאת יכול היה לעשות מבלי לדאוג שהפרסומים שלו או של אחר, יצוטטו כנגדו במהלך בחינת ההמצאה.

3

עכשיו, לאחר ה - 16 במרץ 2013, החוק בארה"ב עדיין מאפשר לממציאי הפטנט שנה אחת של תקופת חסד כדי לנסות לעורר עניין בהמצאה שלהם לפני שהם מגישים בקשה לפטנט. עם זאת, כעת החוק מיושם רק על ידי הימנעות מבחינת פרסומי של הממצאי בשנה שקדמה להגשת בקשת הפטנט כנגדו. אולם, פרסומים של אחרים, כל עוד הם לא "נגזרות" של המצאת הממצאי, יכולים להיות מצוטטים כנגדו בבחינת ידע קודם שיחסום את ההמצאה מלהירשם כפטנט.

זהו שינוי גדול. המשמעות הינה שאם יש מישהו אחר, שהעלה באופן עצמאי, רעיון זהה או דומה מאוד לרעיון שלך, ופירסם אותו במסגרת השנה שקדמה למועד ההגשה שלך, הפרסום של האחר יכול להיות מצוטט כנגד הבקשה שלך, דבר שלא היה מתרחש על-פי החוק הקודם.

לכל הממציאים שלא חשבו שיש להם המצאה שניתן להפוך לפטנט, עד שמישהו הציע להם שכדאי לנסות להגיש עבורם בקשת רישום, תקופת החסד עדיין מאוד שימושית. זה מאפשר לבעל הפטנט שלא הגיש את המצאתו בשוגג, לשנות את דעתו ולהצטרף למערכת הפטנטים, אם יתברר שההמצאה עשויה להיות כשירה לפטנט. ללא תקופת חסד זה, אנשים כאלה לא היו רשמים פטנט על ההמצאה שלהם.

אם המטרה היא לעודד ממציאים להפוך את ההמצאה שלהם לפטנט, ובכך לתרום לקידמה, אזי תקופת החסד עדיין ישימה וחשובה. בעיני, יתר מדינות העולם צריכות לפעול בהרמוניזציה ולהתאים את חוקיהן לשיטה שהונהגה עתה בארה"ב, על-ידי אימוץ תקופת חסד כזו.

האם 'תקופת החסד' להגשת פטנטים בארה"ב עדיין ישימה?

מאת היידי ברון, עורכת פטנטים

ב - 16 במרץ 2013, נכנסו לתוקף הוראות נוספות של ה America Invents Act (להלן: "החוק"). אחת ההוראות המשמעותיות שבהן עוסק החוק הינה שינוי "תקופת החסד" להגשת בקשות פטנט על אף שההמצאה נחשפה לפני מועד ההגשה. השינוי בהגדרת תקופת החסד משמעותי ביותר עבור חברות סטארט-אפ ישראליות, מכיוון שהן נוטות להסתמך על תקופת החסד ביתר שאת.

עד ה - 16 במרץ 2013 ניתן היה להגיש בקשה לפטנט בארה"ב כל עוד לא עברה שנה מאז שההמצאה הוצגה בציבור או מהמועד של מכירת ההמצאה. זוהי "תקופת החסד" שאפשרה לחברות סטארט-אפ וממציאי פטנטים חדשים רבים להפוך את ההמצאה שלהם לפטנט בארה"ב. בנוסף, תקופת חסד זו שימשה גם חברות מבוססות רבות כדי להחליט אם ההמצאה כדאית. במצב זה, מכל רחבי העולם, הגישו את ההמצאות לרישום פטנט בארה"ב, מאחר שלא יכלו להגישן לרישום במדינות אחרות. תקופת החסד הזו אף אפשרה לחברות הסטארט-אפ הישראליות לטבול את רגליהן בעולם הפטנטים.

עם זאת, על פי הוראות החוק החדשות שנכנסו לתוקף במרץ 2013, האופן שבו "תקופת החסד" מיושמת, השתנה. השאלה שנוטרה פתוחה היא, האם תקופת החסד האמריקנית עדיין ישימה? לפני ה - 16 במרץ 2013, תקופת החסד בארה"ב אפשרה לממציאים להראות לכולם את הפטנט ורק לאחר מכן להגיש את הבקשה לפטנט. בעת יישום החוק לא הסתכלו על אף מסמך, לרבות להמצאה שפורסם באותה שנה. לפיכך,

ייצוג בבתי משפט

כסוכנים עסקיים
מכרזים
תובענות ייצוגיות
תביעות מקרקעין
עתירות מינהליות
תכנון ובנייה

בוררות

ייצוג בבוררות
מינוי כבורר בסכסוכים עסקיים

הי טק

ליווי חברות סטארט-אפ
עסקאות השקעה
קרנות הון סיכון
הסכמי טכנולוגיה
תכניות אופציות לעובדים
דיני מחשבים ואינטרנט

קניין רוחני

פטנטים
סימני מסחר
מדגמים
זכויות יוצרים
הגנת זכויות בארץ ובעולם
ייצוג בבתי משפט

דיני עבודה

ייצוג מעסיקים
ייצוג עובדים
משפט קיבוצי
הסכמי עבודה
מניעת אפליה, שוויון הזדמנויות
שמירת פרטיות

חדלות פרעון

כינוס נכסים
פירוק חברות
הקפאת הליכים והסדרים
שינויי מבנה והבראה
בנקאות ועסקאות מימון
הסדרי אג"ח

מהשולחן המשפטי

הסתיימו בהצלחה:

שוק ההון - מחלקת שוק ההון טיפלה בהשלמת מיזוג פעילות חדשה לתוך חברה ישראלית הנסחרת בבורסה בבלגיה.

מיסוי ישיר - לאחר שהגשנו המרצת פתיחה בשם אחת מהחברות הגדולות בעולם העוסקת בפיתוח וייצור רכיבים מוליכים למחצה, כנגד החלטת רשות המיסים לפתוח מחדש שומות מס הכנסה שהתיישנו, נחתם הסכם פשרה בין

מסחרית - משרדנו השתתף בטיפול המשפטי במכירת 20% ממניות חברת ישקר מידי משפחת ורטהימר לחברת ברקשייר האת'ווי של וורן באפט.

המחלקה המסחרית סיימה בהצלחה עסקה בה ייצגנו, בשיתוף מחלקת מיסוי ישיר, חברה המתמחה בייצור ושיווק מוצרים ביטחוניים בארץ ובעולם, בעסקת רכישה נכסי שתי חברות המתמחות בתחום זה.

LAW & NEWS

המשרד נכלל ברשימת המשרדים המובילים בתחומי המיסוי, הקניין הרוחני והליטיגציה המסחרית ע"י דן אנד ברדסטרית, BDi וכן המדריכים הבינלאומיים:

מהשולחן המשפטי

של אבנר קופל, יו"ר איגוד הכדורסל, אשר הודיע על התפטרותו בסמוך לאחר המינוי.

ליטיגציה - החלנו לייצג חברה גרמנית ידועה העוסקת בייצור עגלות ומושבטי בטיחות לתינוקות ולילדים, במסגרת תובענה שהוגשה כנגדה על ידי חברה שהפיצה את מוצריה בישראל. קבלנו לטיפולנו ייצוג של חברה המתמחה בתיעוד טכני לתעשיית האוויוניקה, במסגרת סכסוך בו מעורב משרד הביטחון.

שוק ההון - החלנו טיפול בשתי עסקאות גיוס הון לחברות פרטיות. באחת מייצגים את החברה, באחרת את המשקיעים. החלנו בטיפול בהכנת מדיניות תגמול לפי תיקון 20 לחוק החברות למספר חברות.

הרצאות וימי עיון:

עו"ד יוחאי שלף השתתף בפאנל בנושא "תובענה ייצוגית בעיני צדדים מעורבים", אשר נערך במסגרת כנס בנושא תובענות ייצוגיות ככלי לשינוי חברתי, שארגן מרכז "הלכה למעשה".

הידי ברון הרצתה באוניברסיטה הפתוחה בנושא אפשרות רישום תוכנות כפטנט, הרצאה אשר הוקלטה והועלתה לאתר You Tube, בה ניתן לצפות בקישור הבא:

<http://www.youtube.com/watch?v=dV1-myeAlgc>

עו"ד נטע שקד - שטדלר השתתפה כמרצה ביום עיון על גיוסי הון בתחום ההי-טק, שאורגן ע"י רואי החשבון פאהן, קנה ושות'. הרצאתה נגעה לניהול מו"מ עם משקיעים.

עו"ד אביגדור דורות השתתף כמרצה ביום עיון שאורגן ע"י התאחדות התעשיינים ועסק בהפחתת עלויות מכס. הרצאתו עסקה בהתפתחויות האחרונות בקביעת ערך טובין לצרכי מכס.

משתתפי הפנאל בנושא "סדרי דין וראיות - דין קיים או דין הולך ונעלם", בו השתתף עו"ד רפי ליבא, במסגרת הכנס המרכזי של לשכת עורכי הדין באילת. בפנאל השתתפו, בין היתר, הנשיאה, השופטת הילה גרסטל.

הצדדים שכלל חיסכון מס של עשרות מיליוני שקלים לחברה.

לאחרונה ניתן פסק דין תקדימי בבית המשפט המחוזי לגבי נישום שיוצג על ידי משרדנו, שבו נקבעה פסיקה תקדימית בנושא תושבות לצרכי מס (ראו - המאמר הראשון בעלון).

מיסוי עקיף - בשני מקרים בהם ייצגנו בבית המשפט חברות, אשר חלקן על קביעת סיווג לצרכי מכס של מוצרים שונים, סיימנו את ההליכים בהסכמי פשרה, לשביעות רצון הלקוחות.

בשני מקרים נוספים, הצלחנו לשכנע את בתי המכס לחזור בהם מקביעות סיווג מוצרים, וכתוצאה מכך נקבע סיווג הפטור ממכס לאותם המוצרים שהחברות מייבאות.

ליטיגציה - מחלקת הליטיגציה רשמה הצלחה כאשר בית המשפט המחוזי מרכז דחה בפסק דינו בקשה לאישור תביעה נגזרת שהוגשה נגד חברת דלק מובילה והדירקטורים שלה בסכום של כ- 800 מיליון ש"ח. בית המשפט לא קיבל את הטענה שהחברה חילקה דיבידנד בניגוד לדין או פגעה בבעלי אגרות החוב וחייב את התובע בהוצאות משפט בסך של 150,000 ש"ח.

המחלקה הביאה לסילוקן של שתי תובענות ייצוגיות, שהוגשו כנגד יצרנית מזון ידועה ורשת קמעונאית מוכרת.

התחלות חדשות:

מסחרית - אנחנו מייצגים, בשיתוף עם מחלקת המיסוי הישיר, חברת הפקות בכל הקשור להפקת הופעתה של ריהאנה בישראל בסתיו הקרוב. הייצוג כולל מו"מ ישיר מול היועצים המשפטיים מטעמה של ריהאנה עד לסגירתם של ההסכמים מולה.

מיסוי ישיר - התחלנו לייצג נישום עם חזרתו לישראל, בבקשה להסדר תשלום עבור אופציות שהתקבלו במהלך "רילוקיישן" בארה"ב. הגשנו לפקיד שומה השגה בשם חברת גז מהמובילות בישראל, על שומות של מיליוני שקלים.

הגשנו חוות דעת מרחיבה בנושא המטבע הווירטואלי "Bit coin", שהתייחסה לכלל השלכות המס האפשריות של יישום מטבע ווירטואלי חדש.

דיני עבודה - התחלנו בייצוג של שתי חברות מענף המדגרות בתביעה על סך כמיליון ש"ח שעניינה הכרה ביחסי עובד ומעביד על ידי מי שנתן להן בתקופות נפרדות שירותים במסגרת הסכם מסחרי.

פירוקים - עו"ד קרן רייכבך סגל מונתה כמנהלת מיוחדת של סוכנות "רב אור לביטוח" בעלותו

עלון זה מפורסם על ידי משרד עורכי הדין ועורכי פטנטים איתן, מהולל & שדות. למידע נוסף על המשרד או על המאמרים בעלון זה ניתן לפנות ישירות לכותבי המאמרים או לעו"ד אביגדור דורות בטלפון: 09-9726000

האינפורמציה המצויה בעלון זה הינה נכונה ועדכנית למועד פרסומה. יחד עם זאת, אנו ממליצים ומעודדים את הקוראים להיוועץ באנשי מקצוע ביחס לכל מקרה ומקרה, כדי להבטיח יעוץ המתאים לנסיבות המאפיינות כל מקרה.